

PS

vandewe

Het PAROOL

zaterdag 12 maart 2005

Dafne & co

Welkom in Het Beloofde Varkenland

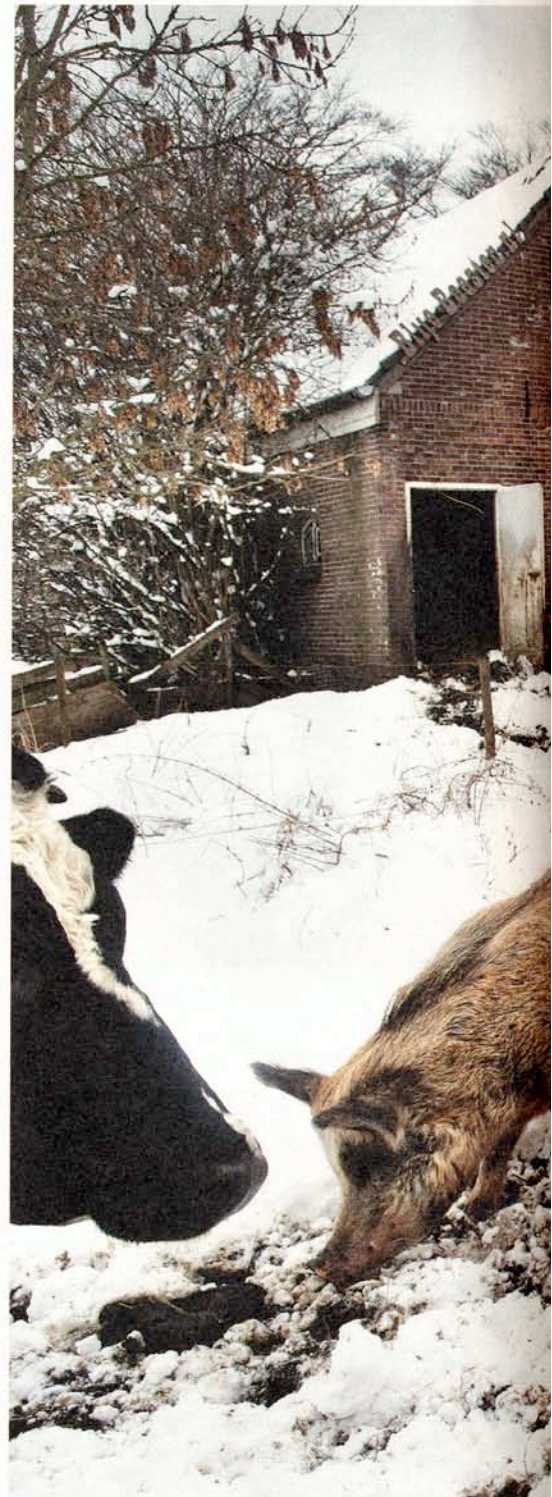
Met de complete weekagenda van Amsterdam

De varkens

Dafne Westerhof (55) redt dieren uit de bio-industrie en voert actie voor een diervriendelijker bestaan. Ze is verzorger en woordvoerder van de Familie Bofkont: een vrolijke beestenboel onder de rook van Amsterdam. Daar ook geeft ze trainingen in de communicatie met haar favoriete dieren. 'Varkens houden ons een spiegel voor.'

Waakgans Arie Bombarie en Dafne Westerhof.

tekst FRANS BOSMAN foto's KLAAS FOPMA

fluisteraar

Het Beloofde Varkensland.

Op bezoek bij de familie Bofkont

Welkom in Het Beloofde Varkensland.' De letters bungelen aan een waslijn tussen de bomen voor de hoeve aan de rand van Amstelveen. Begeleid door uitbundig hanengekraai snelt een snaterende gans naar het toegangshek. Zijn naam? Arie Bombarie, waakgans van de familie Bofkont. Aan de dijk voor het hek staat de Blijde Beestenbus. Een wonderlijk voertuig dat soms met een varken achter het stuur in de stad opduikt. De carrosserie is bekleed met riet, het dak volgepakt met stro en de bumpers zijn van hout.

Arie Bombarie leidt zijn bezoek met imponerend vleugelgeklapper langs Caesar en Gevaarlijke Eddy, de twee rammen die in de voortuin een oogje in het zeil houden. De gans stopt bij de achterdeur van de boerderij.

"Rustig maar ventje," zegt Dafne Westerhof, terwijl ze haar bezoek naar binnen loodst en Arie probeert buiten te houden. De gans houdt nog lange tijd zijn kop tegen het glas, alsof hij zich ervan wil overtuigen dat er niet over hem wordt geroddeld.

Binnen, in de enorme tot studio verbouwde stal, snijdt Westerhof een appeltaart aan, die is opgesierd met slagroom en roze var-

kentjes. Roodpels, een van de tien poezen, krijgt zijn eigen schoteltje met slagroom.

Terwijl Arie Bombarie argwanend naar binnen blijft loeren, laat Westerhof een foto uit zijn babytijd zien. Een geel kuiken met een olijk snaveltje kijkt nieuwsgierig de wereld in vanuit een blauwgeblokte theedoek. Het is de buidel waarin Westerhof hem destijds op de borst droeg.

Bijna drie jaar geleden werd haar gevraagd of ze zich over het kuiken wilde ontfemen. "De jongen die hem kwam brengen, had hem in een sigarenkist met gaatjes vervoerd. Een piepklein donzig mannetje, met een snoezig snoetje en slimme oogjes." Het eerste wezen dat zo'n kuiken ziet, beschouwt het als zijn moeder, ook al is het een krokodil. En ook al was Westerhof nummer twee, Arie had in haar zijn Moeder de Gans gevonden. Vier maanden bepaalde het beestje haar leven, want een ganzenkuiken mag je nooit alleen laten, leerde ze al snel. "De enige keer dat ik even weg was, schreeuwde het zo hard dat het tot in Amsterdam te horen was."

Ganzenkuikens die in de steek worden gelaten, schreeuwen zich letterlijk dood. Dus

nam Westerhof Arie mee in bed, mocht hij bij haar onder de douche en ging hij mee naar de wc.

Het hangbuikzwijn Mannetje Bromsnor.

Ze omschrijft het als een intensieve zwangerschap. "Behalve de gewone poepjes drukken ganzen zeven keer per uur hun blinde darm leeg, met van die grote spinazieflodders. Dus werd ik vaak met dichtgeplakte ogen wakker en moest ik elke dag mijn beddengoed wassen."

Toen Arie te groot werd voor zijn theedoek, droeg ze hem op haar buik in een mandje met stro, dat ze elke week verving door een grotere mand. En bij Albert Heijn ging Arie, net als andere kinderen, hup in de winkelwagen mee.

Ze kwam erachter dat de gans watervrees heeft, toen ze hem in een kinderbadje leerde zwemmen. En eenmaal op eigen benen, liep hij voortdurend jaloers achter haar aan. "Want pas toen zag hij dat ik ook van de andere dieren houd."

An het 'schaamteloos moedertje spelen' kwam dat voorjaar een einde, toen ze samen met het varkentje Billie Bofkont gezellig in de wei lag en Arie boven op haar klom om haar te betreden. "Toen ik opstond, is hij takjes gaan halen en heeft hij een soort nest om mijn voeten gebouwd." Ze vertelt het met de liefdevolle verwondering waarmee ze over elk lid van de familie praat.

Aagje met de haan Benjamin.

die tien jaar geleden bij haar gingen opspe- len.

Als kind, in Driehuis, hadden het toneel en de dieren grote aantrekkingskracht. Bij de toneelvereniging speelde ze in Repelsteeltje, terwijl ze in haar hospitaaltje op zolder

muizen verpleegde die door poes Florrie waren mishandeld. Het liefst wilde ze dierenarts worden, maar toen haar oudste zus in de eerste klas van de hbs was blijven zitten, moesten de andere kinderen van haar vader naar de mulo.

Met dat lieve snuitje heeft ze me al bont en blauw gestoten. Varkens hebben daar een keihard bot om in de aarde te kunnen wroeten

Sindsdien mag Arie nog maar één keer per week een nachtje bij haar slapen. Dan maakt hij weer de zoete babygeluidjes van weleer en drukt hij zijn kop weer achter de lange blonde krullen in haar hals. Als de cursisten het leuk vinden, mag Arie soms ook zijn opwachting maken tijdens workshops. Dan komt hij ze één voor één even begroeten. "Hij weet mensen dan echt te ontroeren. Heel inspirerend!"

Inspirerend. Ze gebruikt het woord vaker als ze het over de Bofkontjes heeft. Met haar roodgelakte nagels en rood gestifte lippen heeft de tengere varkenshoedster uit de P.C. Hoofdstraat, waar ze nog steeds een huis heeft, weinig van een boerin. Haar strijd tegen de bio-industrie draagt ze uit in haar workshops. En alles wat ze daarmee verdient, gaat naar de Stichting Bofkont, waar ze zelf tegen een minimumloon in dienst is. Hoe komt een mens zo gek? Het zijn de genen van haar grootouders, die boerderijen hadden in het Friese Oldeholtpeade. Genen

Miss Universe.

De Rietveldacademie leek haar wel wat, maar dat vond papa een tikkeltje te wild. Dus werd het een particuliere modeopleiding in de Johannes Verhulststraat. Ze kwam als ontwerpster terecht bij een confectiebedrijfje - 'waar een extra knoop al te duur was' - en zette een eigen lijn van tassen en ceintuurs op. Die liep zo goed, dat ze met haar vriendje een huis liet bouwen in de Betuwe.

De emotionele ontwrichting na de zelfmoord van haar moeder en de strijd voor het behoud van een nest katjes betekenden het einde van hun relatie. "Zo vertrok ik in 1979 met mijn witte Citroën DS en wat kleren naar het kraakpand met de zebra-gevel in de Sarphatistraat."

In de toneelopleiding die ze toen ging volgen, kon ze voor het eerst haar emoties kwijt. Ze deed wat televisiewerk, kwam bij Toneelgroep Globe terecht, kreeg in de gaten dat ze uitstekend kon 'communiceren' en ging, nadat Globe ter ziele was gegaan, als 'bedrijfsactrice' bij Renault autoverkopers trainen.

De klanten stroomden toe. Ze opende een trainingscentrum in de P.C. Hooftstraat en vond haar grote liefde. Maar toen ook die relatie strandde, zocht ze, zoals altijd als

het wat minder ging, troost bij de beesten op de kinderboerderij. En daar viel ineens het muntje, zegt ze: "Ik dacht: ik heb boerenbloed."

In een sjiek mantelpak meldde ze zich bij de boerenschool in Barneveld, om over het boerenbedrijf te leren. En daar, tijdens de les geboortezorg voor biggen, kwam de

tweede grote ommekeer in haar leven. "Ik zag de docent achteloos een kwetsbaar biggetje bij de moeder wegtrekken, het staartje afsnijden en de tanden zonder enige verdoving afvijlen. 'Na de lunch gaan we castreren,' zei hij. Het was te gruwelijk om aan te zien en zo gebeurt het nog steeds. Ik dacht: Westerhof, hier móet je wat tegen doen."

Ze ging op zoek naar een leegstaande boer-

Maximiliaan, tegenwoordig een stuk rustiger.

derij en vond uiteindelijk de verwaarloosde hoeve in Amstelveen. Ze knapte hem met haar eigen handen op. Daar zal ze ook binnenkort voor genodigden en de agrarische pers een les in varkensliefde geven. Onder de slogan 'een berengood castratieprotest' zal Peter Klaver, de dierenarts van Artis, in een theatrale setting laten zien hoe je een castratie diervriendelijk kunt uitvoeren.

"Vlees eten? Ik ben er dol op, maar van de dieren mag het niet," zegt ze. Dat wil niet zeggen dat ze ons geen stukje vlees gunt. Maar dan wel scharrelvlees. Een van haar eerste acties was het publiceren van een landelijke lijst van scharrelslagers.

Een dagje in het Beloofde Varkensland is betoverend. Wie BabyBig ziet rennen, is verkocht en gooit, eenmaal weer thuis, de voor het weekeinde ingeslagen ham en bacon maar liever weg. Dan maar niets in de omelet. Het zwart gevlekte varkentje vliegt op zijn hoefjes geregeld uit de bocht. Als het niet door de studio raast, ligt het behaaglijk knorrend bij een van de grote ouderwetse kachels. Het biggetje wroet met zijn neus tegen ieders voeten. Natuurlijk gedrag, zegt

Een gehate chef werd met een kopstoot in het hooi gedonderd

Westerhof, want varkens hebben in de voorhoeven een geurklier waarmee ze kunnen ruiken wie familie is en wie niet. BabyBig is de jongste telg van de familie Bofkont. Westerhof kreeg haar op de Landbouwsalon in het Belgische Roeselare, waar ze als gastspreker was gevraagd. Een big in plaats van een boekenbon. Dus is ze opnieuw aan het moederen en slaapt ze weer met een beest in bed. Ze laat haar blauwe plekken zien. "Met dat lieve snuitje heeft ze me al bont en blauw gestoten. Varkens hebben daar een keihard bot om in de aarde te kunnen wroeten."

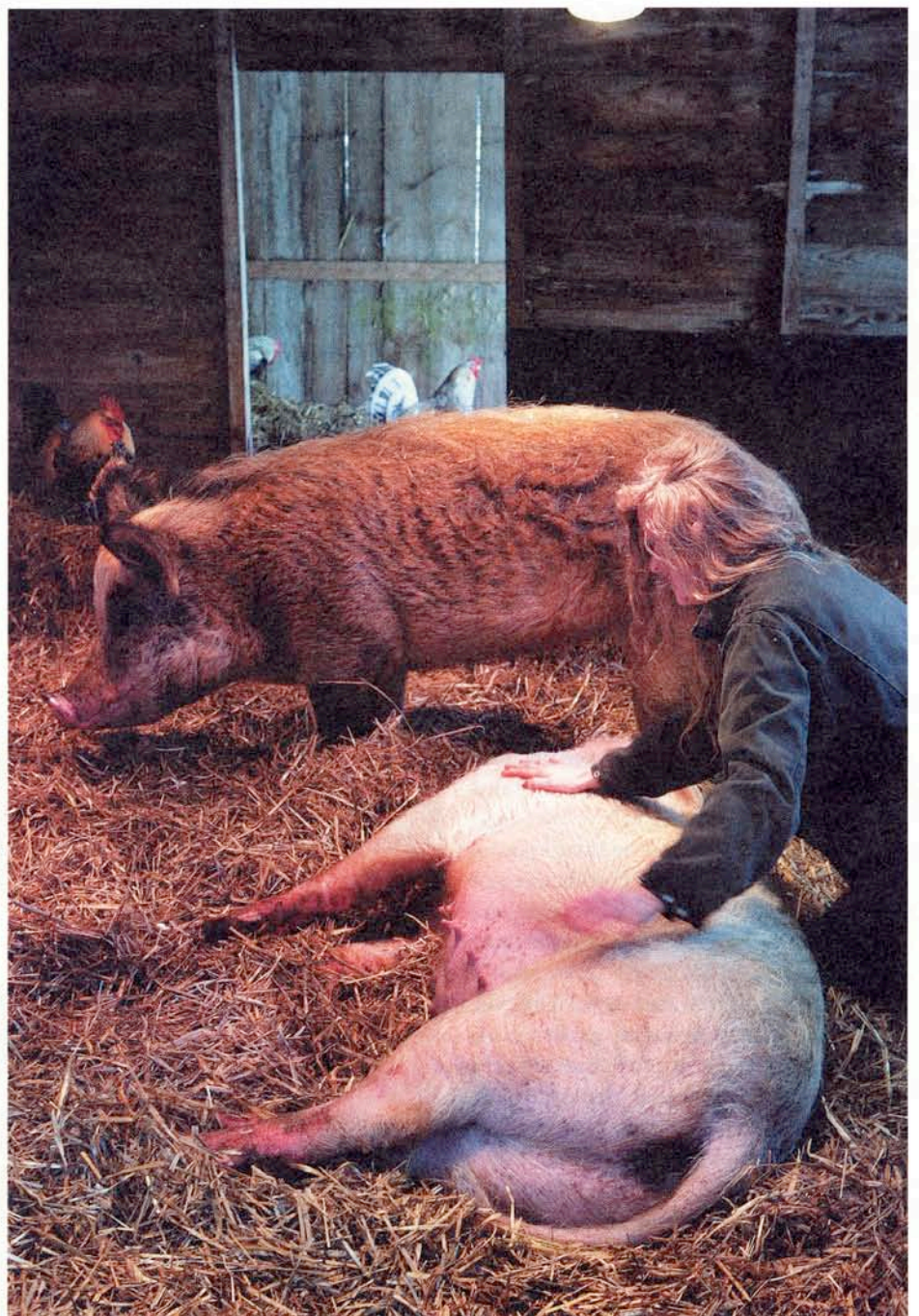
We laten de meegebrachte zak appeltjes achter voor de kleine, want eigenlijk zijn we voor de workshop 'communicatie met het varken' gekomen. Een cursus voor bedrijven en belangstellenden, die begint met een ritueel handjeklap, waarbij de deelnemers tegen elkaars handen moeten slaan. Het leert de cursist dat hij zich moet instellen op de ander, want straks is dat het varken.

We moeten onze broekzakken leeghalen, om te voorkomen dat de volwassen dieren in ons kruis zullen wroeten. "Zelfs een leeg kauwgompapiertje ruiken ze en kan tot ontmanning leiden," waarschuwt Westerhof, die vandaag haar reputatie van varkensfluisteraar weer eens zal waarmaken.

In laarzen en overall gaan we, een beetje bang, de stal in. Brutale Griet, een van de twee koeien, staat massief te wezen tussen de varkens. We mogen haar borstelen om aan grote beesten te wennen. Rund Rosamunde is een ommetje in de wei aan het maken.

Omdat Griet vanwege een te korte staart de vliegen niet van haar rug kan slaan, krijgt ze binnenkort een hairextension, zegt Westerhof. "Sylvie Meis, de aanstaande van Rafael van der Vaart, heeft me al het adres van haar kapper gegeven."

De zeugen Miss Piggy en Miss Universe draaien verliefd om Maximiliaan heen, de beer die Westerhof heeft gered, nadat het beest bij een studentenbruiloft in Amsterdam ontredderd was achtergelaten op de gracht. Het dier bleek al snel over enorme krachten te beschikken. Om bij de dames te

Dafne in de massagesalon met Aagje (liggend) en Vrouw Vos.

Vrouw Vos, Aagje en Arie Bombarie.

komen, die eens in de drie weken berig zijn, brak hij los, vernielde een paar ramen, sloopte de houten staldeur en rukte een gasleiding stuk. Ook het vrouwtje zelf kon een paar dagen later maar net het vege lijf redden voor de hormonale orkaan.

Maximiliaan moest wel gecastreerd worden, en toen hij toch was verdoofd, werden maar meteen de scherpe punten van zijn slag tanden afgezaagd. Sindsdien is hij een stuk rustiger geworden.

Westerhof stelt ons voor aan Miss Piggy, die op internet haar eigen weblog heeft. De kleine Miss Universe was een medisch proefdier voor de universiteit van Göttingen. Westerhof: "Ze is gefokt als een vierhammenvarken; dus heeft ze extreem zware billen en schouders."

De hangbuikzwijnen Billie Bofkont, Manetje Bromsnor en Stalker liggen onder een warme deken van stro, waarin ze nauwelijks zijn terug te vinden. Ze waren gezelschapsvarkentjes, maar werden gedumpt door hun eigenaren toen ze te groot werden. "Varkens zijn net als wij," zegt Westerhof. "Ze willen ook altijd iets over zich heen als ze slapen. Daarom worden die beesten zo neurotisch in de bio-industrie."

Stalker heet zo omdat hij voortdurend tegen Westerhof op reed en zaadlozingen kreeg. "Dat sperma is trouwens beeld-

Die vonden het zo leuk dat ze er binnenkort een themanummer aan zullen wijden."

De varkens Aagje en Vrouw Vos – de laatste is genoemd naar schrijver Han Voskuil, oprichter van de Stichting Varkens in Nood – zijn met hun 250 en driehonderd kilo ronduit reusachtig. Vanonder de warmtelampen in de Varkens Massagesalon staren ze ons aan. De open stal is aan één kant voorzien van een laag houten hek.

Omdat Westerhof de varkens weigerde te

oormerken, waren ze inzet van een rechtszaak. Ze sloeg de wettelijk verplichte gele oormerken door de uitvergrote pasfoto's van de dieren en hing die aan de wand. De rechter stelde haar in het gelijk en oordeelde dat een varken ook gechipt kan worden. Aagje en Vrouw Vos werden gered van de slager. Ze zijn inmiddels zes jaar en blijken ontzettend berig te zijn. Hitsige Aagje hapt zelfs hele stukken uit het houten hek. Het is te zien aan haar opgezwollen 'kling', doceert Westerhof. "Zie je haar doos? In de

Omdat Griet vanwege een te korte staart de vliegen niet van haar rug kan slaan, krijgt ze binnenkort een hairextension

schoon. Het bestaat uit losse bolletjes die op je broek blijven liggen als de pailletten op een trouwjurk. Toen hij me echt wilde dekken, heb ik hem laten castreren. Met een roesje en een prik per bal."

Voor een appeltje komen de dieren graag overeind en Westerhof leert ons hoe we de partjes tussen duim en wijsvinger in de ver-vaarlijk uitziende muilen moeten laten glijden.

Benjamin, een piepklein haantje, houdt toezicht. Hij is een van de honderden hanen uit het Amstelpark die achtergelaten waren door pluimveehobbyisten en die in 2002 vanwege de overlast door de gemeente dreigden te worden vergast. Westerhof bracht ze onder in haar tuinhuis, dat ze omdoopte tot het Hanen Heren Huis.

"Na uitputtende gevechten om de pikorde is het nu één grote homoseksuele gemeenschap geworden. Pas is de Gay Krant langs geweest.

BabyBig.

bio-industrie is zo'n dier zonder staart daar erg kwetsbaar. Dan gaan andere beesten erin bijten. Zo wreed."

Na drie keer slikken klimmen we over het hek voor wat het hoogtepunt van de workshop is: de varkensmassage. "Kalm, vlieg er niet op af; als de dieren naar ons willen komen, dan komen ze."

Westerhof heeft het masseren overgenomen van haar opa, die ze over de rug van baren-de varkens zag rossen. Zelf begint ze bij Aagje, die als een soort 'stretched limo' is gefokt. Het dier heeft twee extra ribben en veertien in plaats van twaalf spenen. Zes jaar van voortgaande technologie levert nu al beesten met zestien spenen op, zegt Westert Hof bitter.

We leggen de handen op de ruige voor- en achterflank. De vacht voelt als een kokosmat. We concentreren ons op de ademhaling en proberen ermee in het ritme te komen. Aagje laat een paar harde scheten, een teken dat zij zich ontspant. Als Westert Hof haar onder de oksels kroelt, valt het varken op haar zij en kijkt gelukkig voor zich uit. Dat duurt echter maar even, want de meisjes zijn te hitsig om de cursus af te maken. Een beetje eng is het wel – gelukkig mogen wij weer het hek weer over.

Westerhof wil het nog maar eens gezegd hebben: "Varkens houden ons een spiegel voor. Ze zijn na de mens, de mensaap en de dolfin het intelligentste zoogdier. Ze vragen respect. Vaak weet ik al van tevoren bij wie Aagje of Vrouw Vos gaat liggen. Ik had een groep waarbij een van de vrouwen duidelijk niet goed in haar vel stak. Aagje stapte op haar af en gaf haar kopjes. Die vrouw brak in tranen uit. Later zei ze dat alle problemen van haar af waren gegleden."

Andersom gebeurt het ook. Een gehate chef, die haar medewerkers zonodig moest laten zien dat ze niet bang was, werd met een kopstoot in het hooi gedonderd en moest vluchten voor haar leven. "Een week later belde de directeur dat alle pionnen op het werk waren verschoven. De hele machtsbalans was anders geworden. Ik zeg wel eens: de goeroe ligt in de modder."

Terug bij BabyBig in de warme studio laat ze een tarotkaart zien, van een oude heks die op de rug van een gans wegvliegt. "Wist je dat ganzen wel 48 jaar kunnen worden? Tegen die tijd ben ik over de honderd. Dan vlieg ik op de rug van Arie Bombarie hier vandaan." ■

Dagelijkse uit

Redactie
Heleen Beaat
Robert van Gijssel
didu@volkskrant.nl

www.volkskrant.nl
/single
/ergernissen
/fiets

Dafne Westert Hof laat haar lam zien aan een passant. Foto Amber Beckers

Stadse dame wil dat de dieren het goed hebben

Dafne Westert Hof, 'beschermvrouwe der boerderijdieren', heeft een mobiele boerderij. Is er ergens een boerderij in nood, dan komt Westert Hof eraan met de Boze Beesten Bus. Haar met riet bedekte bestelwagen is een soort uitklapbaar agrarisch bedrijf. Baal hooi op het dak, zak voer naast de handrem, levende have en opgevouwen hekwerk in de laadbak, en hup, op naar de actieplek.

"Ha, ik zag u vanmorgen al langskomen met uw wagentje, een gekke kip achter het stuur... ", zegt buurtbewoonster E. de Graaf die de instant actieboerderij aan het Amsterdamse Amstelpark passeert. "Wat is er toch aan de hand?" Westert Hof: "Ik voer actie voor de kippen. Heeft u soms last van de kippen?" Nee, De Graaf heeft geen last van de kippen. "Ze maken geen herrie, maar ze zijn wel potentieel gevaarlijk."

Dat vindt de Amsterdamse deelraad Buitenveldert ook. Die kippen van het Amstelpark doen maar wat. Bij het krieken van de dag gaan ze met z'n allen de stad in. Ze steken de drukke Europaboulevard over, ze scharrelen op parkeerplaatsen, tussen vuilnis van flatbewoners, en hangen rond bij het pompstation. Volgens de deelraad komen daar nog ongelukken van. Wat als auto's op de rem gaan staan om een stadskip te ontzien? Vanaf woensdag worden de kippen dus gevangen. Ze worden verkocht aan liefhebbers, of diervriendelijk afgeleverd bij de poelster.

"Ja, dat er dertig kippen bij het

pompstation scharrelen, dat is wel wat veel", zegt Westert Hof. "Maar dat komt doordat mensen ze daar voeren. In het Amstelpark zijn tweehonderd kippen, het worden er steeds meer. Er is niets bedacht om de kolonie in te perken. Maar er moet iets gebeuren. Als je kippen hun gang laat gaan, dan loopt het uit de hand."

De oplossing van deelraad Buitenveldert spreekt Westert Hof niet aan. "Hoewel ik moet zeggen, de jongens die hier vanmorgen kippen hebben gevangen, dat waren innerlijk beschaafde mensen. Maar er zijn alternatieven. Ik dacht eerst aan het castreren van de hanen maar dat kan niet. Als je een haan castrert, dan wordt hij eigenlijk een heel vette kip. Hij komt onderaan de pikorde en dat kun je zo'n beest ook niet aandoen." Westert Hof, behalve stadsboerin uit de PC Hooftstraat ook communicatie-adviseur, heeft een beter plan. "Als die deelraad nu eens met omwonenden projecten gaat opzetten. Kunnen buurtbewoners niet worden aangesteld als kippenhouders? Hartstikke leuk! Kunnen ze nestkasten plaatsen, om de eieren weg te halen."

Westert Hof heeft zat goede ideeën. De beschermvrouwe liet al eens een scharreltram door de Amsterdamse binnenstad rijden, en parkeerde een 'boerderij-kijkdoos' in de PC Hooftstraat. Westert Hof: "Ik ben een stadse dame, maar ik wil dat de dieren het goed hebben. En nu moet ik even mijn lam de fles geven."

Robert van Gijssel